

BULETINUL EPISCOPIEI

Buletin informativ al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, cu reședința la Giula
Apare cu binecuvântarea † Preasfințitului Părinte Episcop Siluan – Anul IX. Nr. 1 (93), ianuarie 2011

Despre Biserica Ortodoxă și comunitatea românească din Ungaria

– Pentru Preasfinția Voastră, ce înseamnă să fiți Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române din Ungaria?

– În primul rând înseamnă o responsabilitate, pe care în cei trei ani și jumătate de episcopat am început să o conștientizez din ce în ce mai mult, mai mult decât la începutul acestei slujiri.

Pe de altă parte înseamnă o șansă, o mână de ajutor pe care mi-a întins-o Dumnezeu și o mare cinste, pentru că nu este puțin lucru să ai responsabilitatea de episcop al Bisericii Ortodoxe Române, la care nu mă așteptam, dar pentru care îi sunt recunoscător Bunului Dumnezeu.

Apoi înseamnă și o pricină de bucurie, mai ales când ne aflăm în fața Sfântului Altar, sau atunci când ne ajută Dumnezeu să avem câte o realizare frumoasă, în ciuda condițiilor speciale și de multe ori limitate în care ne desfășurăm activitatea, ca instituție.

Și de multe ori a însemnat și o greutate mai mică, sau mai mare, am putea spune o cruce, pe care am încercat să o depășim cu răbdare, încrezători în bunătatea și în ajutorul lui Dumnezeu și fiind conștienți că într-o astfel de lucrare este nevoie de multă răbdare și că nu poți aștepta rezultate spectaculoase într-un timp scurt.

– Care sunt valențele culturale și sociale ale B.O.R. din Ungaria?

– Deși, după cum probabil că știți, Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria este mai mică între eparhiile surori ale Patriarhiei Române, dar și între cultele creștine tradiționale

din Ungaria, unde prezența ortodoxă este în general o prezență simbolică, putem totuși afirma că Episcopia noastră este în același timp o purtătoare și o cultivatoare de valori culturale, pe lângă par-

multe ori au participat coruri bisericești din România, sau alte formații culturale, care au oferit credincioșilor români din Ungaria programe culturale, în general axate pe tradiții populare românești. Aceste

tea spirituală de care se ocupă cu predilecție.

În sensul întrebării Dumneavoastră trebuie să menționăm faptul că după slujbele religioase, la multe dintre parohiile noastre au loc și manifestări culturale, mai ales în legătură cu hramurile bisericilor. La aceste adevărate momente de sărbătoare, de

manifestări au transmis tuturor clipe de bucurie și de zidire sufletească, care și-au adus contribuția lor la menținerea identității naționale și spirituale a credincioșilor noștri.

Tot la acest capitol menționăm Festivalul de promovare și păstrare a tradițiilor populare românești intitulat „La obârșii, la izvor”, orga-

nizat la nivel de Episcopie, cu participarea credincioșilor din majoritatea parohiilor noastre, realizat cu sprijinul unor Centre Culturale din diferite județe din România (Bihor, Bistrița-Năsăud, Arad) și care a ajuns la cea de a treia ediție.

La domeniul culturii bisericești am putea menționa și vizita unor formații corale de excepție din România, precum este grupul psaltic «Katharsis» al Episcopiei Caransebeșului, care însoțit de Preasfințitul Părinte Lucian, Episcopul Caransebeșului, au participat la mai multe hramuri ale parohiilor noastre, dar au oferit și frumoase concerte de colinde pe scena Centrului Cultural din cadrul Liceului Românesc „Nicolae Bălcescu” din Giula, sau programe culturale la Institutul Cultural Român din Budapesta. Amintim aici și comemorarea poetului Mihai Eminescu, făcută în mod exemplar la parohia Apateu, din Bihorul Unguresc, ajunsă la cea de a XII-a ediție, unde atât la biserică, cât și la Căminul Cultural, în data de 15 ianuarie au loc anual manifestări deosebite, cu participarea unor formații culturale și a unor școli din România, dar și un concurs de poezie pe versurile lui Eminescu, ajuns la cea de a 5-a ediție și la care participă elevi de la diferite școli românești din Ungaria.

Acestea ar fi câteva repere care atestă manifestări culturale desfășurate în cadrul Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria.

(Continuare în pag. a 2-a)

Despre Biserica Ortodoxă și comunitatea românească din Ungaria

(Urmare din pag. întâi)

Cât privește partea socială, trebuie să aducem și aici ca argument explicativ puținătatea resurselor noastre, atât din punct de vedere uman, cât și material. Totuși, am observat că și în acest domeniu se pot realiza lucruri frumoase și așa vrea să evidențiez aici în special activitatea unor tineri ortodocși din Micherechi, care au creat o legătură apropiată cu Casa Copilului din Salonta, oferindu-le copiilor care trăiesc în acest așezământ social atât un sprijin material, cât și multă afectivitate. Astfel, în prima Duminică din luna iunie, cu sprijinul părinților lor, al Primăriei și al cadrelor didactice de la Școala Generală, i-au adus la Micherechi pe toți copiii de la Casa Copilului din Salonta, oferindu-le acestora o zi de neuitat, prin prezența lor la Sfânta Liturghie și prin toate celelalte programe pregătite special pentru copii pe parcursul întregii zile.

Tot tinerii din Micherechi au obișnuit ca în perioada Postului Crăciunului să facă o colectă de diferite obiecte (îmbrăcăminte, încălțăminte, jucării pentru copii, fructe și dulciuri), pe care le-au împărțit ulterior unor credincioși mai săraci de la diferite parohii din România (Macea, Covășanț, Pâncota, Bocsig, Gurbediu și Tulca).

– Cum poate fi sprijinită din România comunitatea românilor din Ungaria?

Activitățile evocate anterior sunt bune exemple în ceea ce privește sprijinul pe care România și diferite instituții din România le pot oferi pentru comunitatea românească din Ungaria. Este vorba în primul rând și de un sprijin material, indispensabil, fără de care toate activitățile pe care Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria le-ar putea desfășura, sunt mult diminuate. Dar acesta se realizează mult mai greu, ținând cont de faptul că și în România oamenii se confruntă cu foarte multe probleme și dificultăți. Apoi este vorba de un sprijin concret, prin aportul adus de anumite persoane din România, care să își ofere timpul, priceperea și dragostea lor pentru românii din Ungaria. De pildă, un dirijor de coruri bisericești credem că ar putea fi un sprijin important în educarea și sprijinul tinerilor elevi români din Ungaria, în acest sens având deja exemplul unui cor care încă ființează la românii din Ungaria, numit «Pro Muzica», și care împlinește anul acesta 20 de ani de la înființare. Dar în această privință suntem deja pe cale să concretizăm un proiect.

În general, cred că orice implicare prin

participarea la evenimente ale românilor din Ungaria, sau prin relații reciproce cu membrii acestei comunități, poate să contribuie mult la redescoperirea și redefinirea identității și valorilor acestor bravi români care trăiesc în Ungaria.

– Ce ne puteți spune despre structurile de stat dedicate comunității românilor din Ungaria? (Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria și Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria)?

– Acestea sunt două dintre instituțiile principale ale comunității românești din Ungaria, una fiind mai veche, adică Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, înființată în urmă cu aproximativ 60 de ani (în 1948) și prin contribuția unor preoți ortodocși români ai comunității, iar cealaltă înființată de aproape două decenii (în urma alegerilor minoritare din 1994), ca instituție reprezentativă pentru orice minoritate etnică din Ungaria în raportul ei cu Statul.

Fiecare dintre cele două instituții are câte o publicație a sa, de numele UCRU se leagă săptămânalul numit „Foaia românească” (inițial „Foaia noastră”) și care este de aceeași vârstă cu instituția pe care o reprezintă, iar AȚRU are publicația numită „Cronica”, care la început apărea o dată pe lună și acum este tipărită săptămânal.

Am putea să spunem că sunt în același timp și două instituții oarecum concurente în ceea ce privește influența pe care au dorit mereu să o aibă în rândul comunității, fiecare cu specificul ei. Din UCRU, condusă de Domnul Doctor Ioan Ciotea, fac parte în general intelectuali ai comunității, cu preocupări culturale, dar și cu o tendință mai critică asupra realității și cu obiective mai pronunțat românești, înscriindu-se oarecum într-o zonă a opoziției, dar fără a avea o reprezentare politică la nivelul Budapestei, iar AȚRU, condusă actualmente de Domnul Președinte Traian Cresta, este instituția oficială a Statului, care a reflectat mult mai fidel politica Statului în privința minorității române, fără însă a fi lipsită și de valori la nivel individual.

Fiind și mult mai consistent susținută din punct de vedere financiar, conducerea AȚRU a reprezentat de-a lungul vremii un obiectiv de atins, cu scopul de a avea astfel mai multe posibilități în intervenția concretă în sânul comunității românești din Ungaria.

– Cum credeți că ar primi românii din Ungaria acordarea cetățeniei române (ca măsură de reciprocitate)?

– Din câte am putut observa de-a lungul vremii la această comunitate, nu cred că ar fi direct interesată de o astfel de perspectivă. Deși în ultimii ani, după schimbările politice care au survenit în cele două State, au existat mai mulți tineri care au studiat în România și care astfel au avut posibilitatea să cunoască mult mai bine limba română, calitățile Neamului Românesc și frumusețile României, probabil că nu sunt foarte mulți membri ai comunității românești din Ungaria doritori de a-și schimba domiciliul, pentru a trăi și a lucra pe viitor în România. Să nu uităm, încă o dată, că numeric, această comunitate este foarte redusă. Așadar, interesul pentru o astfel de ofertă, aceea de a dobândi și cetățenia română, cu scopul de a se stabili ulterior în România, probabil că este în general mai redus. Și totuși, trebuie să precizăm aici și faptul că, mai nou, tot mai mulți dintre tinerii intelectuali români din Ungaria, cu vârste cuprinse între 20 și 40 de ani, ar fi bucuroși să poată dobândi și cetățenia română, pe lângă cea maghiară, primită la naștere, urmând ca astfel să aibe două cetățenii. Iar această dorință a lor este și mai întemeiată, după hotărârea Ungariei de a acorda cetățenia maghiară și maghiarilor care trăiesc în afara granițelor ei, pe bază de reciprocitate.

– Poate fi opriută asimilarea completă a românilor din Ungaria?

– Da, probabil că da. Oricum, acest fenomen nu a atins cote radicale și identitatea românească, fie ea și sub formă primară, în anumite cazuri, considerăm că s-a păstrat încă în sufletele multor români trăitori între granițele acestei țări, pe care au considerat-o patria mamă, fără a nega însă caracteristicile specifice Neamului Românesc, pe care și ei le-au moștenit.

În sensul afirmației de mai sus cred că vine și integrarea ambelor State în Uniunea Europeană, care a făcut ca în scurtă vreme să nu mai vorbim practic de granițe fizice între cele două țări. Relațiile din ultimii ani cu românii din România, cred că au contribuit foarte mult la redescoperirea valorilor spirituale românești și la întărirea legăturilor firești între membrii unui popor cu aceleași rădăcini. Nu trebuie să uităm că există încă rudenii de sânge ale unor români din Ungaria, care s-au născut și trăiesc în România. Și în acest sens, continuarea relațiilor între românii de o parte și de alta a granițelor nu poate să fie decât benefică în stoparea fenomenului pe care l-ați menționat.

(Continuare în numărul următor)

Întâlnire cu preoții din Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria, la Apateu

Joi, 30 decembrie 2010, la parohia românească Apateu (Körösszegapáti) din Ungaria, a avut loc o întâlnire a preoților din Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria și familiilor acestora, reuniți sub purtarea de grijă a Preasfințitului Părinte Episcop Siluan. La această întâlnire de suflet, la care au participat majoritatea clericilor Episcopiei, au fost prezenți, de

asemenea, atât viețuitorii (monahi și monahii) de la Centrul Eparhial din Giula, cât și cei de la Așezământul Monahal „Sfântul Ioan Botezătorul” din Budapesta.

După săvârșirea Sfintei Liturghii Arhieresti în biserica din Apateu, de către Preasfințitul Părinte Episcop Siluan și un sobor de clerici, întâlnirea a continuat de-a lungul între-

gii zile, în care ostenitorii în via credincioșilor ortodocși români din Ungaria au muncit împreună și și-au împărtășit o parte din experiențele pastoral-misionare trăite în anul 2010, contribuindu-se și în acest fel la o mai mare coeziune și apropiere sufletească între cei care au ca scop principal menținerea identității naționale și a spiritualității românești or-

todoxe la românii din Ungaria.

Păstrând încă atmosfera de sărbătoare adusă în aceste zile de Praznicul Nașterii Domnului, la finalul acestei frumoase întâlniri de suflet de la Apateu, concretizată printr-o agapă frățească, cu toții împreună au cântat câteva dintre frumoasele noastre colinde românești.

Biroul de Presă al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria

Te-Deum la început de An Nou în Catedrala Episcopală din Giula – Ungaria

Și în Catedrala Episcopală din Giula în momentul trecerii la Noul An 2011 a fost săvârșită slujba de Te-Deum de către Preasfințitul Părinte Episcop Siluan și un sobor de clerici de la Centrul Eparhial din Giula (Ungaria). Mai mulți credincioși, atât din Giula, cât și din localitățile apropiate și mai ales din Micherechi s-au strâns înainte de miezul nopții în Catedrala Episcopală din Giula, pentru a-I mulțumi

împreună lui Dumnezeu pentru purtarea Sa de grijă și binefacerile revărsate cu îmbelșugare asupra clericilor și credincioșilor Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria în anul care a trecut și pentru ca noul an, întâmpinat cu emoție și cu bucurie, ca de fiecare dată, să fie un an bun, încărcat de darurile bunătății lui Dumnezeu și de mai multe împliniri, pentru fiecare în parte și familia lui, dar și pentru comunitatea

românească din această țară, luată în întregul ei.

Bucuria cea mai mare a ierarhului și a celorlalți clerici slujitori, pe lângă recunoștința exprimată față de Bunul Dumnezeu pentru realizările din anul trecut, a fost prezența într-un număr frumos a credincioșilor la acest moment important de rugăciune, la început de An Nou, care a arătat și în felul acesta că Biserica noastră Dreptmăritoare

Română își păstrează noutatea, valoarea și puterea de lucrare și pentru românii ortodocși care trăiesc în Ungaria.

După acest moment liturgic, toți cei prezenți la slujba de Te-Deum au fost invitați în sala de ședințe a Episcopiei, pentru a închina un pahar de șampanie la acest moment festiv și emoționant din Noul An 2011.

Biroul de Presă al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria

Sărbătoarea Bobotezei la Giula – Ungaria

Potrivit rânduielii din Biserica Ortodoxă, prilejuită de Praznicul Botezului Domnului și la Catedrala Episcopală din Giula a fost săvârșită astăzi slujba Agiazmei Mari, la care au participat mai mulți credincioși și un grup de elevi de la Școala Generală Românească din Giula, însoțiți de cadre didactice. Sfințirea Agiazmei Mari a fost precedată de săvârșirea Sfintei Liturghii Arhieresti de către Preasfințitul Părinte Episcop Siluan, în fruntea unui sobor de clerici, din care a făcut parte și Părintele Vicar Eparhial Pavel Ardelean, parohul Catedralei.

După tradiția din anii trecuți, în după amiaza aceleiași zile, Preasfințitul Părinte Episcop Siluan a sfințit cu Aghiazmă Mare pe toți copiii de la Grădinița Românească și pe elevii de la Școala Ge-

nerală și Liceul Românesc din Giula, care au așteptat cu multă bucurie, împreună cu profesorii lor, acest eveniment de la începutul Noului An. În

continuare au fost sfințite și sediile instituțiilor românești care se află în orașul Giula, respectiv Consulatul General al României, condus de Domnul

Consul General Ioan Fodoreanu, Autogovernarea pe Țară și Centrul de Informare și Documentare al Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria,

precum și Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria.

De binecuvântarea adusă prin sfințirea cu Aghiazmă Mare s-au bucurat și cele

două preotese văduve care viețuiesc la Giula, respectiv Doamna Vicar Maria Misarăș, soția fostului Vicar Eparhial Teodor Misarăș, un vrednic părinte duhovnicesc al comunității românești din Ungaria și Doamna Preoteasă Elena Roxin, soția Părintelui Dumitru Roxin, fostul paroh de la Otlaca Pustă.

Și în celelalte parohii ale Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, în zilele precedente, sau în însăși ziua praznicului, preoții însoțiți de copii au trecut pe la casele românilor din Ungaria, pentru a-i stropi cu apă sfințită, aceste zile fiind așteptate cu multă bucurie și fiind considerate ca zile de adevărată sărbătoare pentru toți credincioșii Episcopiei.

Biroul de Presă al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria

Vizită frățească, misionară și culturală la Budapesta

În perioada 8-10 ianuarie, Preasfințitul Părinte Lucian, Episcopul Caransebeșului, răspunzând invitației Preasfințitului Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, a efectuat o vizită frățească, cu caracter misionar și cultural, la românii ortodocși din Budapesta, împreună cu alți clerici și cu grupul psaltic „Katharsis” al Episcopiei Caransebeșului.

În contextul bunei colaborări între cele două Eparhii și al sprijinului pastoral-misionar atât de necesar și de binevenit oferit de Eparhia din România pentru românii ortodocși din jurul granițelor și din diaspora, a avut loc și această activitate pastoral-misionară și culturală, desfășurată de Preasfințitul Părinte Episcop Lucian al Caransebeșului și de binecunoscutul pentru românii din Ungaria și apreciatul grup psaltic „Katharsis”, care a impresionat din nou, vreme de două zile, pe toți cei care au avut fericita ocazie să fie prezenți la manifestările prezentate, atât din punct de vedere liturgic, cât și cultural.

Astfel, sâmbătă, 8 ianuarie 2011, a fost sărbătorit hramul Așezământului Monahal Românesc din capitala Ungariei, închinat Sfântului Prooroc Ioan Botezătorul, prin Sfânta Liturghie Arhierescă săvârșită împreună de către cei doi Ierarhi: Preasfințitul Părinte Episcop Lucian al Caransebeșului și Preasfințitul Părinte Episcop Siluan al Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, în fruntea unui sobor de preoți și diaconi din cele două Episcopii, între care s-a numărat Părintele Arhimandrit Calinic, Consilierul Administrativ-Bisericesc al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, răspunsurile liturgice fiind date de către grupul psaltic „Katharsis” condus de Alin Buliga. La sărbătoarea de la Capela Românească din Bu-

dapesta au fost prezenți mulți credincioși, iar Părintele Singhel David Pop, Conducătorul muzica bizantină, oaspeții de la Caransebeș, și în special conducătorul grupului, Alin

Așezământului Monahal Românesc care funcționează în incinta aceluiași imobil, a fost hirotesit Protosinghel, pentru activitatea pastoral-misionară deosebită desfășurată în mijlocul credincioșilor români din Budapesta, împreună cu monahiile care alcătuiesc obștea acestei Mănăstiri Românești din Budapesta. La eveniment a participat, de asemenea, Doamna Irina Comaroschi, Ambasadorul României la Budapesta și alți membri din personalul Ambasadei.

În seara aceleași zile, cu sprijinul Doamnei Director Brândușa Armanca și al Domnului Director Adjunct Barta Csaba, la Institutul Cultural Român din Budapesta, grupul psaltic „Katharsis” a prezentat un minunat concert de muzică bizantină, inspirat din compozițiile marilor melozi ai Bisericii Ortodoxe, din secolele XII-XIII, dar și ale celor mai reprezentativi compozitori români mai noi, (precum Macarie Ieromonahul și Anton Pann). În partea a doua a acestei manifestări culturale, la care a participat un număr record de spectatori români, dar și maghiari, interesați de

Buliga, împreună cu talentatul elev seminarist Eusebiu Eșanu din Caransebeș, au prezentat și un program artistic de înaltă ținută, de muzică și poezie românească pe versurile Poetului Național Român Mihai Eminescu, înainte cu câteva zile de aniversarea zilei de naștere a poetului, pe 15 ianuarie.

Cu binecuvântarea Înalt-preasfințitului Părinte Marc Golovcov, Arhiepiscopul Eparhiei Ortodoxe Maghiare din Budapesta, și chiar dacă acesta nu a putut fi prezent, Sfânta Liturghie din Duminică de după Botezul Domnului (9 ianuarie a.c.) a fost săvârșită de către Preasfinții Părinți Episcopi Lucian al Caransebeșului și Siluan al Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria în Catedrala Ortodoxă Maghiară din piața Petofi, din Budapesta, în fruntea unui sobor de preoți și diaconi români și maghiari, atât de la Catedrala Ortodoxă Maghiară, cât și de la Caransebeș și din Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria, răspunsurile liturgice fiind date pe rând de grupul psaltic „Katharsis” și de grupul coral al Catedralei.

Atât credincioșii Catedralei Ortodoxe Maghiare, cât și credincioșii Parohiei Românești și Așezământului Monahal Românesc de la Budapesta, reuniți în număr mare la acest eveniment liturgic deosebit, care a exprimat într-un mod concret comuniunea frățească inter-ortodoxă, au fost cu adevărat încântați de sărbătoarea la care au fost făcuți părtași. La evenimentul cultural de la Institutul Cultural Român din Budapesta, cât și la Sfânta Liturghie Arhierescă de la Catedrala Ortodoxă Maghiară din Budapesta, au onorat cu prezența lor Doamna Irina Comaroschi, Ambasadorul României la Budapesta și Domnul Alexandru Codreanu, Ambasadorul Republicii Moldova la Budapesta.

În aceeași zi de duminică au mai fost vizitate Paraclisul Ortodox Grec din Budapesta al Patriarhiei Ecumenice de Constantinopol, unde cei doi Ierarhi și însoțitorii lor au fost primiți de preotul slujitor al acestui paraclis, dar și Biserica Ortodoxă Sârbă, aflată tot în Budapesta, nu departe de Paraclisul grecesc vizitat.

În cele două zile deosebite, petrecute în comuniune frățească de oaspeții din Caransebeș și de gazdele lor din Ungaria, au mai fost vizitate și alte obiective bisericesti importante din capitala Ungariei, precum Bazilica Romano-Catolică „Sfântul Ștefan” și Bazilica lui Matei Corvin.

Atât prima, cât și cea de a doua zi misionară și culturală, realizate cu sprijinului Ierarhului și al oaspeților de la Caransebeș, au fost zile de mare sărbătoare și bucurie pentru comunitatea ortodoxă românească din capitala Ungariei, dar și pentru toți ceilalți oaspeți prezenți la aceste evenimente.

Biroul de Presă al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria